

[8]

№ 467

STAN PLEBANII KIEJDAŃSKIEJ
PODCZAS WIZYTY GENERALNEJ ODEMNIĘ,
KSIĘDZA JÓZEFA ZABIELSKIEGO,
KANONIKA INFLANTSKIEGO, DZIEKANA
WIŁKOMIERSKIEGO, PLEBANA ŻEJMEŃSKIEGO,
SPORZĄDZONY I ZWERYFIKOWANY
ROKU 1784 DNIA FEBRUARII

KOŚCIÓŁ

Kiejdański kościół od kogo z początku jest fundowany mimo pewnej wiadomości, mówią jednak, iż od krzyżaków, zabrany był przez kalwinów i przez długi czas od nich trzymany, wiedziony proceder o to z niemi po różnych subselliach, gdy na koniec z Trybunału Głównego W. Ks. Litt. na sądy sejmowe była sprawa odesłana, jw. jmc ksiądz Wołłowicz biskup wileński w roku 1627 mca augusta 28 dnia z jo. ksciem jmcją Krzysztofem Radziwiłłem hetmanem polnym W. Ks. Litt., wyznania ewangelickiego dysydentem, uczynił ugodę, przez którą powróciwszy kościół katolikom, wspomniany jo. książę jmc wyznaczył exdotacją 7000 złotych polskich i w takowej wieczysto zawartej ugodzie kolacją sobie i sukcesorom warował. Kościół ten murowany, wielkiej struktury, potrzebuje znacznego expensu na reparacją, idque na zasklepienie wewnątrz, wieży wymurowanie i w koło poprawienie murów, a do tego na górze stojący co rok niemal odarty bywa z dachówki od wichrów i co rok okrywany. Drzwi do niego z końca podwójne wielkie futrowane dębowe na zawiasach żelaznych, drażniem zasuwane, z boku zaś lewego także drzwi dębowe futrowane na zawiasach, kłódką się zamykające, z tejże samej strony od plebanii do zakrystii drzwi żelazne z zamkiem wewnętrznym, z niej do drugiej także żelazne z zamkiem nowym wielkim na 5 ślosakach wewnętrznym, z zakrystii do kościoła drzwi drewniane futrowane z zamkiem wewnętrznym. Okien w ołów oprawnych wielkich znacznej reparacji potrzebujących, mających kwater 15, a inne mniej in numero 10. Ławek 5. Ołtarzów 6. Inne z nich przy filarach na optykę malowane, niedokończone. Altarii ani kaplic nie ma żadnych. Uroczystości są 3 pryncypalne. Na Boże Ciało, na Najświętszą Pannę Różańcową i Ś. Jerzy, bywa ludzi na ów czas ludzi znaczny konkurs.

Erygowany pod tytułem Świętej Trójcy i Ś. Jerzego, konsekrowany od jw. jmci księdza Białozora biskupa wileńskiego w roku 1662 mca junii. Aniwersarz odprawuje się dedykacji w pierwszą niedzielę po oktawie Bożego Ciała. Obrazów cudownych nie ma, oprócz Mszy parafialnych, obligacji 27 Mszy odprawuje się na rok. [l. 44v]

SPRZĘT KOŚCIELNY

Monstrancja srebrna staroświeckiej roboty po części pozłacana, ważąca funtów 6.

Puszka srebrna z nakryciem, krzyż mającym na wierzchu, ze środka i na koło wyzłacana, ważąca funtów 2.

Kielichów srebrnych 4 intus et extra wyzłacanych z patynami, jeden tyło z nich intus wyzłacany, ważą funtów 6.

Krzyż srebrny, ważący funtów 2 razem z żelazem.

Trybularz srebrny niewielki z łańcuszkami srebrnymi.

Lampa srebrna, ważąca funtów 2.

Taca i ampułki dwie srebrne, ważące funt 1.

Ornatów w kolorze czerwonym wynoszonych 3.

Ornatów białych 4, dwa z nich stare.

Ornatów w fioletowym kolorze 3, jeden z nich nowy bogaty, złote kwiaty mający, z kampaną złotą, inne są stare i nieużyteczne.

Ornatów czarnych do używania zdalnych 2.

Kapa aksamitna światłego koloru z galonikiem na koło wywodzonym, lustro mające w karmazynowym kolorze, listwy atlasowe w kwiaty. Druga także aksamitna nieużyteczna.

Kapa czarna gredyturowa dobra.

Alb in numero 8. Jedna płótna holenderskiego, na dole wyszywana jedwabiem. Druga płótna szwabskiego z koroną szeroką. Trzecia nowa cienkiego płótna, na dole włóczką w kwiaty wyszywana. Inne z płótna tkackiego stare. Towalni z namiotkami 16, ręczników z małemi 8.

Korporałów dobrych 10. Puryfikaterzów 15. Humeratów 10.

Mszaków starych 2. Mszalików rekwalnych 2.

Agendka mała, tytuł „Kaplana przy zgonie“. Agenda wielka bez oprawy stara. Agendka mała 1.

Lichtarzów cynowych większych i mniejszych 24.

Przystawek czyli lichtarzyków małych 4.

Krzyżów cynowych 2. Krzyżów drewnianych 3.

Ampulek cynowych z tacami par dwie.

Kociołek do wody święconej mosiężny.

Kociołek miedziany pobielany do wody chrzestnej.

Vascula pro oleis sacris cynowe 2.

Aducta nad inventarz. Ornatów trzy. Antependiów 2. Alb 2.

Ornatów nowych pięknych 3, ofiarowanych od jw. Józefa Zabięły chambelana JKMci i starosty telszewskiego, i bogatych.

Szafa nowa w zakrystii z szufladami do aparatów złożenia i kielichów, z zamkami w górze.

Zakrystia posadzką nową z cegieł wysadzona, kościół zaś sam do połowy tyło, drzwi do zakrystii żelazne dane. Dzwonków 2 do ołtarza wielkiego odlane. [l. 45]

Lampa pali się coram Sanctissimo często.

Organ nowy na 12 głosów, bęben mający, 2000 złotych polskich kosztujący.

Chorągwi dwie kitajkowe: 1 niebieska z białymi brzegami, druga czerwona.

Procesji starych z obrazami 6. Proporców dwa.

Cmentarz oparkaniony denoviter i zamykany.

Dzwonnicy udzielnej nie ma, ale w wieży kościelnej opatrzonej dzwonów 4 jest osadzonych. Sygnaturka 1. Przy zakrystii dzwonek 1.

Kraty z balasami niemalowane stare przed wielkim ołtarzem.

Ambona staroświeckiej roboty przy filarze.

SZPITAL

Był szpital nowy przez jks. plebana terażniejszego zabudowany, mający izb 2 z alkierzami, sień przez środek, z oknami, piecami nowymi, czasu konflagraty w roku 1781 zgorzał. Nie ma funduszu żadnego. Ubogich przy kościele znajduje się mężczyzn 4, kobiet 8. Powinność onnych co dzień Mszy Świętej słuchać i co miesiąc spowiadać się i komunikować za parafianów i dobrodziejów swoich. Żyją z jałmużny, którą parafianie do kościoła i do nich samych przynoszą. Robotą zaś według możliwości swojej szarpaniem pierza i przedzeniem dla tychże parafianów służą, na żebraninę nigdzie nie wychodzą.

PLEBAN

Pleban jks. Stanisław Jakub Mingajło kanonik inflantski, lat mający 37. Posyduje plebanią od roku 1768, wyświęcony w roku 1769, do kościoła kiejdańskiego klerykiem prezentowany od jo. kscia jmci Radziwiłły wojewody wileńskiego do tegoż kościoła kiejdańskiego. Edukował się w seminarium wileńskim. Oprócz tego beneficium innego nie ma. Instalowany, żadnej nie ma kwesty. Chował trzech wikarjuszów, teraz ma jednego, od lat 9 na prowizją

jmci księdza plebana terazniejszego wyświęcony w roku 1775, zowie się ks. Michał Samolewicz, oba z powiatu kowieńskiego, ma lat 40, edukował się w seminarium wileńskim, zdatny do posług kościoła, stateczny, naukę stanowi swojemu ma przyzwoitą, do kazań mówienia sposobny, pensji rocznej bierze złotych polskich 200.

BRACHTWA

Bractwo jest Różańcowe, z dawna w kościele będące, terazniejszy jks. pleban wyprawivszy indult rzymski cum approbatione officii utwierdził (gdyż nie było przywileju ani vestigium, kiedy wprowadzone). Żadnych nie ma dochodów ani oficjalistów. Ołtarz kosztem jmci księdza plebana przyozdabia się, bractwo zaś te z powodu odpustów mu służących utrzymuje się. Odpusty zaś te z powodu mu służących przywilejów i odprawujących utrzymują się i w księdze są opisane. Pozwolenie wieczyste. Oprócz tego żadnego innego nie ma bractwa przy tym kościele. [l. 45v]

ZAKONNICY

Zakonnicy są ich mci ksks. karmelici trzewiczkowi, wyłamują się oni z diecezji wileńskiej do żmudzkiej dla uzurpowania parafii, chcąc odłączyć miasto przeciw funduszowi, przeciw dekretowi w konsystorzu wileńskim za jw. jmci ks. Zienkowicza biskupa wileńskiego ferowanemu, mimo zakaz jjoo. książąt Radziwiłłów po kilkakrotnie wydany, de recenti jo. książę jmc wojewoda wileński wydał uniwersał do miasta, aby do diecezji wileńskiej według funduszu całe miasto należało, surowe kary na przestępców naznaczając, nie uważają jednak na to, ani na inhibicje z nuncjatury wydane, wdzierają się gwałtem zawsze.

PLEBANIA

Plebania przy samym kościele murowana, nowo wyreperowana, ma z jednego końca pokoików 4. Drzwi nowych do nich stolarskiej roboty z zamkami, okien nowych 8, sześć w ołów oprawnych, a dwa w kit, w dwóch podłoga z desek, a w dwóch z cegieł. Pieca w nich są dwa nowe z kaflów kafowych, w sieniach są drzwi dwoje do sklepów. Na przeciw zaś izba wielka do jedzenia, do której drzwi stolarskiej roboty z zamkiem, okien 2 wielkich, piec z kaflów zielonych, posadzka z cegieł i kominek, gdzie jks. komendarz stoi. W końcu której izba kuchenna drewniana z sienią i alkierzem, z oknami szklanymi, drzwiami na zawiasach i piecem z kaflów szarych. Całe to zabudowanie gontami kryte, prócz samej izby kuchennej,

słomą krytej razem z alkierzem. Komin jeden tylo przez dach wyprowadzony, drugi zaś pod dach.

Na dziedzińcu opodal szpichlerzyk mały z drzewa okrągłego stary, mający zasieków 4. Ogród warzywny ogrodzony w koło dylami, w którym jest kilka drzew jabłoni rodzających i szczepów kilka. Śliwki wymarzęły i wiśnie. Ogródek pod oknem mały na kwiaty sztachetami oparkaniony.

FOLWARK

Pakszteliszki od mieszcanki kiejdańskiej Pakszteńskiej legowany, niedaleko od plebanii, mający włók 2 i morgów 15, od sta [z] górą lat był w posesji plebańskiej, od ś. p. jw. jmci pana Sirucia kasztelana witebskiego, tenutora na ów czas hrabstwa kiejdańskiego, zabrany, przez terażniejszego jmci księdza plebana rekuperowany został. Powtórnie przez wj. p. Szwejkowskiego sędziego grodzkiego wileńskiego, na komis do Kiejdan zesłanego, z miastem najechany i zabrany ze wszelką ruchomością, iterum za łaską jo. kscia jmci Radziwiłły wojewody wileńskiego odzyskał jmc ks. pleban terażniejszy. Graniczy na koło z miastem, w tak szczupłym miejscu, że ani borów, ani lasów, ani stawów, ani jezior nie ma żadnych, rowy pokopane, grunt dobrze uprawiony, ziarn 10 w korzyści przynosi, budynki stare, niektóre opadłe, dla niepewności tego folwarku nie referuje się. Człowiek w onym siedzi dni idący. Czeladź się w nim nie konserwuje, gdyż krescencja [l. 46] szczupła z trzeciaku ludziom na trzeci snop rozdanego gruntu do swojego własnego folwarku przewozi. Siana ma na wozów 50 corocznie. Podymnego płaci ze wsi na ratę 36 złotych, z jurysdyki, która w roku 1781 pogorzała, płaci 53 złote, przy melioracji taryfy jmc pan Andrzejkowicz włożył 90 złotych nadatku, o co ma proceder w Komisji Skarbowej. Podatek subsidii charitativi płaci złotych polskich 27 groszy 15 na ratę.

Do chorych parafianie swymi końmi zwykli dowozić księdza niemal zawsze.

STAN PODDANYCH

Poddanych nie ma żadnych wieczystych, ludzie wszystkie są zachozi, in numero onych 13.

WIEŚ EJGULE

Włók 7 gruntu mająca, przez konstytucją kościołowi kiejdańskiemu nadana. Mieszkańce w niej:

Jakub Jermielowicz, zachoży, żonaty, ma syna jednego.

Bartłomiej Zaleski, zachoży, żonaty, ma braci dwóch.
 Mateusz Stepałowski, zachoży, żonaty, ma synów dwóch.
 Maciej Lewanowicz, zachoży, żonaty, ma matkę i braci dwóch.
 Tomasz Mirski, zachoży, żonaty, ma synów i córki.
 Bartłomiej Bielecki, zachoży, żonaty.

WIEŚ POABELE VEL DWARCZNIKI

Ludzi w niej 3:

Jan Petroszunas, żonaty, zachoży, ma synów 2.
 Bartłomiej Petroszunas, żonaty, zachoży.
 Michał Lewanowicz, żonaty, zachoży.

WIEŚ KIWINY ALIAS MEŁAGIE

Ludzi w niej 4:

Józef Skorupski, żonaty, zachoży, ma syna 1, córek 4.
 Franciszek Skorupski, zachoży, żonaty.
 Kazimierz Skorupski, żonaty, zachoży, ma synów 2, córek 2.
 Piotr Bobinas, zachoży, żonaty, ma synów 2, córkę 1, braci 2.

Obydwie te wsie ograniczenia nie mają i pewności, wiele w nich gruntu i wiele zasiewa się.

Ci wszyscy ludzie zachozi, mają po sosie wołów, koni 2, krów 4, najmniej pełnią pańszczyznę po dni 3 na tydzień bez antrynika żadnego, czynszu nie płacą. Podymnego tylo po złotych 4 i groszy 15 płacą na ratę. Podróżczyzny nie pełnią żadnej, chyba tylo ze dni do Rygi jadą lub do Lipawy.

Jurysdyka do plebanii kiejdańskiej należąca ma gruntu morgów 5, na której ludzi ogrodnicy mieszkają. Handlów żadnych i szynków według funduszu mieć nie mogą, płacą tylo czynszu po złotych 4. A ci są:

1. Kazimierz Czarnecki [l. 46v]
2. Józef Miksztas.
3. Maciej Petrolewicz.
4. Tomasz Wojtkiewicz.
5. Antoni Olszewski.
6. Jan Wierzbicki.
6. Jerzy Adamowicz.
7. Krzysztof Pawłowski.
8. Bartłomiej Pawłowski.
9. Antoni Pawłowski.
10. Marianna Burniewiczowa.
11. Wawrzyniec Gosciewicz.

12. Jan Romanowski.
13. Stanisław Romanowski.
14. Bartłomiej Gustas.
15. Franciszek Balsewicz.
16. Jan Sznurewicz, organista.

Karcznię ma przy kościele, czyniącą intraty rocznej od żyda 20, a 2 we wsi po 5.

PARAFIA

Kiejdańska w powiecie kowieńskim będąca graniczy z parafiami szaską o milę dobrą od kościoła, żejmeńską o półtorej mili, z wędziagolską o półtorej mili, z opitolską o ćwierć mili, od diecezji żmudzkiej miastem Kiejdanami czyli Niewiażą, pod samym miastem rzeką będącą. Długa półtorej mili, szeroka mila. Kolacja należy do jo. kscia jmci Radziwiłły wojewody wileńskiego jako dziedzica i nie jest wątpliwa. Okrom Kiejdan nie ma w parafii żadnego miasteczka. Dwory zaś są te:

Dwór Orwistów jaśnie ww. jpp. Szymona Zabiely generała leutenaanta wojsk W. Ks. Litt. i Józefa Zabiely starosty telszewskiego, chambelana JKMc: o pół mili dobrej. Wsie do niego Dylgie i Kotki w teźe odległości, Skierdyki o milę, Papławkie o milę i ćwierć od kościoła, Kolupie ćwierć mili.

Folwark Tauczuny tychże panów, o pół mili od kościoła, wieś do niego takōż Tauczuny w teźe odległości.

Folwark Jodkiszki, o ćwierć mili od kościoła, tychże panów, z wioseczką takōż Jodkiszki w teźe odległości.

Dwór Medeksze alias Zabeliszki tychże panów, o pół mili dobrej od kościoła. Wieś Zabeliszki tuż przy dworze samym, wieś Ruryszki takōż o pół mili od kościoła. W Bejnajciach o milę od kościoła ludzi 4.

Folwark Orwistów zwany wj. pana Dąbskiego sędzię ziemskiego upitskiego, starosty bernatańskiego, o milę od kościoła. Wsie Daukanie star[osty] o milę i ćwierć od kościoła, Kieże o milę, Kumpie o milę, Kapinie sloboda kilku ludzi.

Folwark Buble wjp. Michała Strebejki regenta ziemskiego kowieńskiego, o milę i ćwierć od kościoła, wieś Bublele w teźe [l. 47] odległości od kościoła.

Folwark Wołkajcie wjp. Tadeusza Szorcza rotmistrza powiatu kowieńskiego, o milę i ćwierć od kościoła.

Folwark Medeksze wjp. Mejera koniuszycy powiatu kowieńskiego. Wieś do niego Cinkie o pół mili od kościoła. Slobodka takōż o pół mili, jest kilku ogrodników.

Folwark Nacuny wj. pana Szukszty pisarza ziemskiego upitskiego i wieś Nacuny do niego, o milę od kościoła.

Folwark Stebule jo. kscia jmci Radziwiłły wojewody wileńskiego, o milę od kościoła.

Folwark Wiłajnie wjks. Stanisława Mingajły kanonika inflantskiego własny ze wsią do niego Skrockiszki, o pół ćwierć mili od kościoła.

Wieś Slikie wjp. Estki starosty slikowskiego, o milę.

Wieś Pełenogi, o ćwierć mili od kościoła, do dworu kiejdańskiego należąca. Wsie Bubłele i Szyłanele o milę, do starosty rymiszyskiego [należące].

Okolicy Piadze i Szyłany o milę od kościoła, Medeksze zaś o pół mili.

W mieście kiejdańskim znajdują się różne sekty. Kalwini mają dwa zbory i szkoły publiczne, profesorów 4, piąty zaś senior. Lutrzy mają swój kościół i pastora, znajduje się ich in numero 400, kalwinów 700. Żydzi mają szkołę z dawna, znajduje się ich in numero 2000. Cerkiewka schizmatycka pusta bez prezbitera. Mogił publicznych nie ma. Przy kaplicy jp. Dąbskiego była mogiła, jak sam w tej parafii nie rezyduje, tak kaplica i mogiły zrujnowane.

Targ w Kiejdanach we wtorek i czwartek, jarmarków zaś nie ma żadnych. Apteka wcale jest dobra w mieście i dwóch felczerów żydów. Trzeci zaś katolik Andrzej Krzeczkowski jj. ww. panów Zabieliów, w miasteczku orwisztowskim mieszkający, doskonały, ma jeszcze on ucznia swego Michała Stefanowicza, przyuczonego już w potrzebach ratowania.

Kaplica czyli kościółek przy gościńcu, opodal ode dworu jaśnie ww. jj. panów Szymona Zabieli generała wojsk W. Ks. Litt. i Józefa Zabieli starosty telszewskiego, chambelana JKMc, dobrze opatrzone, od kościoła o pół mili dobrej, za indultem rzymskim na wszystkie święta pozwolonym, ile tylo bywa księży, tyle Mszy ŚŚ. wolno odprawić, gontami kryty z wieżyczką małą na sygnaturkę, posadzka z cegły, drzwi futrowane z zamkiem wewnętrznym do niej z podwórza, na kłódkę zamykające się, ołtarz staroświeckiej roboty snycerskiej, częściami wyzłacany, kraty z balasów, chór dobry, na którym pozytyw zdatny, konfesjonał stolarskiej roboty i ławki dla samych panów dwie, okien 6 dużych, [l. 47v] z boku a parte Evangelii zakrystia z oknem 1 z kratą żelazną. Kielich intus et extra wyzłacany z patyną, ornatów w różnych kolorach bogatych nowych więcej dziesiątka, kapy dobre 3 i cały aparat potrzebny znajduje się. Ten kościółek w podeszłym wieku panom potrzebny sine praejudicio ecclesiae parochialis, słusznie, aby na wszystkie święta sine exceptione nie tylko sami panowie i przybyli goście z ludźmi potrzebnymi do usług słuchali Mszy Ś. Odpusty za indultem rzymskim na 10 lat pozwolonym cum approbatione officii na Ś. Szymon i na Ś. Józef. Puszka srebrna niewielka intus wyzłacana. Droga do kościoła parafialnego na wiosnę i w jesieni i innych czasów deżdżystych dla glejów i wandolów wielkich w cale zła. Nie przymuszają się ludzie, aby koniecznie chodzili, a którzy w bliskości przyjdą, wypędzają trudno z kościołka i nieprzystojno, lepiej gdy słuchają Mszy jak gdyby opuszczali, zwłaszcza gdy i nauki dla nich się mówią. Cmentarz przy

nim oparkaniony, lecz sepultury nie praktykują się, chyba rzadko kiedy.

Druga kapliczka jest we dworze samym, maleńka, na kilkanaście tyle osób, osobno wystawiona i dobrze opatrzona, gdzie w same tylko dni powszednie Msza się odprawuje za indultem officii na rok wydanym, dla państwa chcącego codzienne onej słuchać. Jest w niej kielich z patyną cały wyślacany, ornat świąteczny i żałobny, i cały aparat potrzebny. Chowają we dworze kapelana już 8 rok jks. Józefa Urbanowicza, ex jezuitę z Księstwa Żmudzkiego, mającego lat 38. Edukował się niegdyś u ksks. jezuitów, wziął presbiteratum po kasacie w roku 1774 na prowizją jw. jks. Toczyłowskiemu biskupa belineńskiego, sufragana wileńskiego, do plebanii wobolnickiej. Pensji rocznej bierze złotych 200. Zdatny do nauk i kazań mówienia, stateczny, obyczajny, przykładny, naukę mający stanowi swemu przyzwoitą.

SZKOŁA

Parafialna szkoła, wystawiona przez jks. plebana własnym kosztem, czasu konflagraty w Kiejdanach zdarzonej zgorzała. Dyrektor zowie się Jan Sznurowicz, organista kościelny, do uczenia zdatny, charakter dobry mający, pensją ma od parafianów posyłających dzieci do szkoły po złotych 2 na kwartał. Poczynają się uczyć od Ś. Michała, a kończą się przed Ś. Piotrem, w czasie albowiem roboczym idą do posług domowych. Szlacheckich dzieci bywało do 6, miejskich do 15, a chłopskich do 25, a teraz mniej jest. Uczą się czytać, pisać porządkiem od Komisji przepisany, nie używają się do żadnych posług, jak tylko do Mszy służenia. Dyrektor roztropny, rygoru zbytecznego nie używa.

SUMY

Suma talarów bitych 100 na kahale kiejdańskim jest lokowana, zapisana przez jks. Judynowicza nieboszczyka plebana kiejdańskiego. Obligi i testament in archivo diaecesano. Procentu od niej talarów 6 nieregularnie dochodzi, lokacja jednak pewna. [l. 48]

DOKUMENTA

Dokumenta kościołowi służące ad archivum odesłane. Registr onych przyłącza się.

1mo. Roku 1622 augusta 28 dnia fundusz autentyczny od jo. kscia jmci Krzysztofa Radziwiłły hetmana polnego W. Ks. Litt.

2do. Roku 1714 augusta 21 dnia konsens jw. jks. Brzostowskiego biskupa wileńskiego na zamianę folwarku Bojan na folwarek Poabele z jw. jp. Zabiełłą łowczym W. Ks. Litt.

3tio. Roku 1713 7bra 15 dnia prawo wieczyste przedaźne, od jp. Bogusława Medekszy skarbnika kowieńskiego na folwark Poabele jw. Szymonowi Zabięłowi łowczemu W. Ks. Litt. za summę 7000 złotych polskich dane.

4to. Roku 1714 7bra 20 dnia datowane, a w roku 1715 junii 8 dnia w grodzie kowieńskim przyznany prawo zamienne folwarku Bojan na Poabele jw. Szymona Zabięły łowczego W. Ks. Litt. z jks. Petruszewiczem plebanem kiejdańskim, ad archivum diecezji przez tegoż jks. Petruszewicza plebana kiejdańskiego oddane.

5to. Roku 1604 Xbra 10 dnia prawo od jp. Melchera Ginejta podsędką kowieńskiego jp. Andrzejowi Medekszy na Poabele, przy którym prawie intromisja generalska.

6to. Roku 1650 9bra 10 dnia prawo wieczyste przedaźne, od jp. Michała Kamińskiego podkomorzego wiłkomierskiego z gruntami onych jp. Samuelowi Medekszy dane.

7mo. Roku 1684 aprila 23 dnia prawo zastawne, od jj. panów Albrychta i Krystyny Wiktorii Dziewiałtowskiej Gintowtównej Nowickich na grunta Joszuna w sumie złotych polskich 187 jj. p. Janowi Szyłańskiemu, Stefanowi Godwojszowi, Kazimierowi i Adamowi Daniełowiczom dane, z listem na przyznanie onego prawa.

8vo. Roku 1714 febr. 26 dnia prawo wieczyste zamienne od jpp. Straszewiczów małżonków na grunta Jaszuny do folwarku Poabele przyległe jks. Michałowi Petruszewiczowi plebanowi kiejdańskiemu, z listem na przyznanie i generalską pilnością w Trybunale.

9no. Roku 1604 Xbra prawo wieczyste zamienne przedaźne, od jp. Ginejta na Poabele jp. Andrzejowi Medekszy dane.

10mo. Roku 1714 maja 30 dnia asekuracja od jp. Szymona Zabięły łowczego W. Ks. Litt. do zaspokojenia jp. Bogusława Medekszy.

11mo. Roku 1717 junii 18 dnia prawo wieczyste od jp. Bogusława Medekszy na grunta Jaczuny nad Abelą, jks. Petruszewiczowi plebanowi kiejdańskiemu służące, bez listu do przyznania.

12mo. Prawo wieczyste od jpp. Nowickich na grunta Jaszuny za Abelą, jp. Andrzejowi Medekszy służące, bez listu na przyznanie.

13tio. List na przyznanie prawa wieczystego na dwóch chłopów, od jp. Medekszy jks. Petruszewiczowi dany. [l. 48v]

14to. Prawo od jp. Kaspera Ginejta na przedaźe części Poabela jp. Mikołajowi Ginejtowi dane, po rusku pisane.

15to. Cesja i testament wjp. Franciszka Medekszy dworzanina JKMci na 7 włok gruntu królewskiej Dawkanie, konstytucją za króla Jana Kazimierza w roku 1666 aprobowana, dawniej się zwały Andruszkiszki, ad praesens zaś Ejgule nazwane.

DOKUMENTA NA FOLWARK PAKSZTELISZKI

1mo. Roku 1657 8bris 17 dnia kopia testamentu pani Abramowej Paksztyńskiej mieszczanki kiejdańskiej, zapisującej folwark kościołowi Pakszteliszki zwany, przy tym z różnych rąk tej Paksztyńskiej służące sztuk 9.

2do. Testament jks. Judynowicza i 2 obli gi na sumę talarów bitych 100, kościołowi kiejdańskiemu zostawiony.

3tio. Uniwersałów 3, jeden od jo. kscia jmc i Radziwiłły chorążego W. Ks. Litt., jks. Judynowiczowi, aby się miasto od diecezji wileńskiej nie wyłączało, wydany. Drugi od jo. kscia jmc i Mikołaja Radziwiłły krajczyca, na ów czas opiekuna. Trzeci od jo. kscia wojewody wileńskiego, de recent i wjks. Stanisławowi Mingajłowi kanonikowi inflantskiemu, plebanowi kiejdańskiemu, wydany, serio pod karami w prawie miejskim opisanymi, aby się od kościoła farnego i diecezji wileńskiej mieszkańce nie odłączali, nakazujący.

4to. Extrakt testamentu jmc i pana Szymona Zabięły i manifest o niesatysfakcją testamentowej dyspozycji.

5to. Manifest jks. Rudzkiego plebana kiejdańskiego o pokradzenie rzeczy i papierów kościelnych.

6to. Kwitancja j. pana Zabięły z trzymania wsi w Okmianach i z dezelowania onej.

BIBLIOTEKA

Księgi do kościoła należące: Synod jw. jks. Zienkowicza biskupa wileńskiego, Postylle polskie przez jks. Jakuba Wujka teologa Societatis Jesu napisana, Kazania łacińskie ks. Krzysztofa Braun Societatis Jesu. Księga stara Dzieje apostołskie, Annus caelestis bez oprawy, księga, której tytuł „Fili i Mariae“ jks. Jana Brykcjusza Societatis Jesu. Książ starych wielkich in nro 4.

Ten skrypt według modeluszu jo. kscia jmc i Massalskiego biskupa wileńskiego a pasterza naszego jest sporządzony i zweryfikowany przy generalnej wizycie nam, dziekanom, poruczonej, jako jest sprawiedliwy i rzetelnie opisany, do czego własną mą ręką przy przycisnionej pieczęci podpisałem się. Datt w Kiejdanach roku 1784 mca februarii 21 dnia.

Ks. Józef Zabielski, kanonik inflantski,
dziekan wilkomierski, pleban żejmeński¹

L. S. [l. 49]

¹ Parašo formulė įrašyta dekan o ranka.

Stan Plebanii Opitotochey

1748. 49

Podczas Wizyty Generalney odemnie sigd za Jozefa Zabielskiego Kanonika Inflantkiego Dwiechana Wilkomierskiego Plebana Leymenskiego sporządzony y zweenyfibu-
wanny Roku 1784 Febuarii 17 Dnia.

kościół.

Kościół Parafialny Opitotochi fundowany od s.p. Piotra Szul-
sity Sędziego Ziemińskiego Krystwa Zmudzkiego w Roku 1635
Febuarii 7 Dnia murowany, potrzebujący reparacyi Dachu-
miejscami obrzydła, Dachówek przesypania, omych wagnem
podrzucenia, Szymow poprawienia, dym nowych na Kosiele
le dania, Ołien nowych na Chone zrobienia. Ten Kościół pod
Tytułem s. Piotra iest erygowany, Drzwi mający 4. w wszyst-
kie fukowane, z tych podwoyne są, stare inne nowe w wszyst-
kie na Lawiasach Zelarznych, iedne tyllio z Lamkiem umies-
nym porządnym y nowym, z podwozka od Zahnytyji kłodka-
ie drzwi ramyhaia. Ołien wielkich w ołow oprawnych 11.
po sto kwater mających. Matych 5. w Zahnytyji we dwóch
Ołnach Kraty Zelarne ie nayduia. Lawek wielkich 4.
Matych Lawelrek 7 malowanych. Kunfesyjonatów Malo-
wanych dobrych 2. Ołtarow 3. Pierwszy wielki Smier-
skiej roboty z dwoma Kondygnacyami, w drugiej Kondygnacyi
podwoyne Obrazy Pana Jezusa na Krzyżu y Serca Je-
zusowego, w drugiej Kondygnacyi Obraz między 5 ranami
Serca Jezusowe. w Tymże Ołtarzu nad Cymbonium iest O-
braz Matki Najświętszey Bolesney z Sulienska srebrny
Drugi Ołtarz a parte Epistolae s. Antoniego. Kaplica
ex Oppositu Zahnytyji iedna ie nayduie w której Ołtarz
i Smierkiej roboty nowo erygowany przez s.p. Wł. Pa. Kati-
miera Zawiszy Podstolego Inflantkiego malowany cały
na Optykę miejscami portacamy, w tym Ołtarzu s. Fran-
szka Serafickiego Osoba iest z drzewa Smierkiej roboty wy-
rzeźba, po bokach nayduia, Obrazy s. Piotra y Pawła.
w Skrypkach tegoż Ołtarza dwa Obrazy na płótnie mal-
wane s. Ignacego y s. Karimierza w ramach portaca-
nych. U tegoż Ołtarza na postumentie pielnie przyzobionym
iest Obraz Matki Najświętszey Czystochowskiej z Suliens-
ką srebrną miejscami portacana.

Altanya iedna od s.p. Hippolity Zawiszy fundowana Roku
1699 Dnia 2 Kwietnia na Summie wyderhafowej Synfak. 1600
od której Summy Dwurzyj 112 Synfow cownem dochodzi z Obli-